

ИЗВЕШТАЈ

за работењето на Институтот за истражување
на општествениот развој РЕСИС Скопје во 2019 година

1.1 Куса историја на РЕСИС

Институтот РЕСИС е регистриран во март 2017 година, но активно почна да работи од јануари 2018 година. Тимот на РЕСИС е составен од пет експерти во различни истражувачки области¹, како и од надворешни истражувачи со кои РЕСИС соработува на долгорочна основа². Петте членови на тимот се активни уште од самиот почеток на РЕСИС, а соработниците се приклучија во 2019 година.

Идејата за основање на Институтот РЕСИС произлезе од потребата за подобрување на методолошките стандарди на општествените истражувања, а посебно на оние што се спроведуваат во невладиниот сектор. Оттаму, мисијата на РЕСИС е поврзана со подигнување на квалитетот на применетите истражувања што се користат од граѓанските организации при лобирањето за промена на политиките, но и пошироко на општествените истражувања кои придонесуваат за позитивна општествена промена. Оттаму, РЕСИС особено се ангажира во развивање на акциските истражувања чија главна карактеристика е во самото истражување да се вклучат претставници на заедницата кои се носители на промената.

1.2 Главни проекти и активности во 2018 година

Во првата година од работењето, РЕСИС како организација немаше добиено истражувачки проекти, но портфолиото го градеше првенствено преку проектите што ги реализираа членовите на тимот, како индивидуални експерти. Тоа беше главната стратегија за забрзан развој во фазата на раѓање на организацијата така што овие индивидуални проекти му помогнаа на РЕСИС да стекне видливост и потоа да добие и неколку проекти како истражувачка организација.

Така, во 2018 година, тимот на РЕСИС беше ангажиран на пет значајни проекти: (1) Регионална платформа за медиумски слободи и безбедност на новинарите на Западен Балкан - јакнење на капацитетите на новинарските организации на Балканот за истражување за застапување, тригодишен проект 2016-2018; (2) Јакнење на комуникациските капацитети на Собранието на РСМ во соработка со Фондацијата за демократија Вестминстер; (3) Монитор на медиумскиот плурализам во Македонија – во соработка со Центарот за медиумски плурализам при Европскиот универзитет од Фиренца, Италија; (4) Анализа на комуникациските процеси и изработка на Комуникациска стратегија за

¹ Основачи на РЕСИС се: д-р Снежана Трпевска, м-р Игор Мицевски, м-р Ѓорѓи Митревски, Љубинка Поповска и Марија Нашоковска.

² Во мрежата на надворешни соработници на РЕСИС во 2019 година се приклучија: Стеван Томовски (мрежа за теренски истражувања), Јулијана Младеновска, Едљира Палоши и Сотир Ристо.

Државниот завод за ревизија во соработка со Фондацијата за демократија Вестминстер (РЕСИС како правен ентитет).

Како резултат на овие проекти, РЕСИС успеа: да се позиционира на регионално и меѓународно ниво; да придонесе директно за општествена промена – преку акциското истражување на Здружението на новинарите; да се презентира како организација која може да ги јакне капацитетите на институциите – преку проектот за Собранието.

1.3 Главни проекти и активности во 2019 година

Се чини дека стратегијата применувана во првите две години го даде очекуваниот резултат во третата година. Во 2019 година, РЕСИС работеше вкупно на седум (7) помали проекти од кои дури пет (5) беа реализирани од страна на РЕСИС како истражувачка организација. Беа реализирани следниве проекти:

- (1)Компаративна анализа на етно-културалните карактеристики во пописите – во соработка со Парламентарниот институт на Собранието на РСМ и Националниот демократски институт (март – јуни 2019);
- (2)Институционален грант од Цивика Мобилитас кој содржи мошне важна акциска компонента, директно поврзана со мисијата на РЕСИС – градење на Мрежа од совети на публики, составени од невладини организации кои се главни конституенти на РЕСИС и преку чија активност РЕСИС може да придонесува кон општествена промена (од јули 2019);
- (3)Анализа на родовите аспекти во детските програми – за потребите на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (од септември 2019);
- (4)Анализа на онлајн публиката и онлајн медиумите - за потребите на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (од ноември 2019);
- (5)Примена на Комуникациската стратегија изработена за Државниот завод за ревизија – во соработка со Вестминстер фондација (поканата за проектот е добиена во септември 2019, но проектот ќе се реализира од јануари 2020 година, поради доцнењето на изборот на Државниот ревизор);
- (6) Регионална платформа за медиумски слободи и безбедност на новинарите на Западен Балкан – во 2019 година е реализиран пилот проект за нов тригодишен циклус на овој проект во кој повторно е ангажиран тимот на РЕСИС (јули – декември 2019);
- (7)Истражување на индивидуалните нивоа на медиумска писменост во РСМ – истражувањето е нарачано од ОБСЕ за потребите на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги. Интерпретацијата на резултатите од анкетата е направена од тимот на РЕСИС (септември – ноември 2019).

Со проектите реализирани во 2019 година, РЕСИС веќе станува етаблирана истражувачка организација. Зголемена е видливоста кај голем број субјекти – како на регионално така и на национално ниво. Институционалниот грант добиен од Цивика Мобилитас му овозможува да добие видливост кај голем број невладини организации низ земјава (и преку заедницата Цивика Мобилитас и

преку Мрежата од совети на публики). Натаму, Истражувањето на нивоата на медиумска писменост кое ќе се користи од членките на Мрежата за медиумска писменост (над 60 членки), ќе му овозможи на РЕСИС да се позиционира како релевантна истражувачка организација во полето на медиумските истражувања.

1.3 Активности во рамки на институционалниот грант од Програмата Цивика Мобилитас

Институционалниот грант добиен од Цивика Мобилитас е клучен проект за етаблирањето на РЕСИС како невладина организација. Со помош на овој грант, од септември 2019 година е обезбеден работен простор и основна опрема за функционирањето на организацијата.

Особено важна активност во рамки на овој грант се работилниците за јакнење на организацискиот развој на РЕСИС. Беше одржана една работна средба на поширокиот тим на РЕСИС и Прва работилница. На оваа работилница беа анализирани досегашните позитивни чекори и предизвици во развојот на РЕСИС и беа идентификувани главните насоки за идниот развој.

Во првите месеци на институционалниот грант беше направена база на податоци на граѓанските организации во осумте региони кои ќе бидат вклучени во Мрежата од совети на публики. Целта на оваа Мрежа е низ координирано заедничко дејствување ГО да извршат поголемо влијание врз медиумите и медиумските политики со цел да се направи квалитетен исчекор во поглед начинот на кој во медиумската сфера се остваруваат правата на ранливите групи.

За таа цел, во секој плански регион беше контактирана една главна граѓанска организација, со помош на која беше изготвена листа од 8-10 граѓански организации од тој регион што би се вклучиле во Мрежата од совети на публики. Потоа, идентификуваните граѓански организации беа контактирани со формална покана за приклучување во Мрежата. До декември 2019 година беа испратени покани на ГО од Скопски регион, Полошки регион, Прилепски регион и Североисточен регион.

Од септември започна да се реализира првата активност во воспоставувањето на Мрежата - акциско истражување кое има за цел да се согледаат искуствата, мислењата и ставовите на ГО на локално ниво во поглед на медиумското известување за проблемите што ги засегнуваат групите што тие ги претставуваат, како и за пошироките потреби на ГО на локално ниво во медиумската сфера. Беа организирани фокусни групи со претставниците на ГО од Скопскиот регион и Полошкиот регион, и беа закажани фокусните групи во Прилепскиот и во Североисточниот регион. Податоците од истражувањето ќе бидат искористени за да се подготви анализа со препораки за политики наменети за Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, со која РЕСИС веќе има воспоставено соработка и која изрази подготвеност да ги отвори каналите на комуникација со овие ранливи групи граѓани.